

mangfoldiggjort paa en Maade, som man ikke havde tænkt sig for blot 10 Aar siden, saaledes at Adgangen til den gode Litteratur nu er langt lettere end tidligere; det maa man absolut tage i Betragtning, naar man skal lovgive om dette Spørgsmaal og hjemle Forfatteré og Kunstnere større Ret, end de hidtil have haft. Det har jeg nemlig altid været vis paa — for mit eget Vedkommende kunde jeg sagtens være det, men jeg har ogsaa været det for Folketingets Vedkommende — at naar man ikke vilde gaa med til den vidtrækkende Ejendomsret, som Lovforslagene tilsigtede, var det ikke, fordi man ikke erkendte, at Forfattere og Kunstnere burde have samme Ret til at nyde Frugten af deres Arbejde, altsaa her Aandsarbejde, som andre Arbejdere have til at nyde Frugten af deres Arbejde, men fordi man, som nævnt, havde andre Betæneligheder, og fordi man mente, at man i første Række burde tage Hensyn til den store Befolknings, til Samfundets Interesser, naar man skulde træffe Bestemmelser paa dette Omraade. Desuden ved jeg bestemt, at man ogsaa mente, at man ikke gjorde Forfatterne saa stor Uret ved ikke at ville give dem den tilsigtede Ret i det Omfang, hvori den var foreslaaet, idet man henviste til, at der paa Finansloven blev givet Præmier eller Understøttelser, hvad man nu skal kalde det, til Forfattere og Kunstnere, og det i ret rigeligt Maal — i mine Øjne have de somme Tider været lidt for vidtgaende — og saa mente man, at der derved dog blev givet dem nogen Erstatning for, at de ikke havde Ret til fuldt ud at nyde Frugten af deres Arbejde. Jeg mener nu, at den Tid er kommen, hvor man ikke behøver for Folkeoplysningens Skyld at være ængstelig for at give Forfatterne den Ret, som de med Billighed kunne kræve til at nyde Frugten af deres Arbejde. — Og saa er der et Forhold til, som maa tages i Betragtning, og som blev nævnt af den foregaaende ærede Taler, nemlig det, at vore Nabofolk ere komne forud for os i det Stykke, og det er altid heldigt, at der kan være en Forbindelse mellem vor Kulturudvikling og Kulturudviklingen i Nabolandene og særlig oppe i Norge. Og navnlig tror jeg netop, det er heldigt nu, og at det slet ikke er for tidligt, at der bliver Lejlighed for os til at slutte os til Bernerkonventionen. Jeg vil altsaa anbefale Lovforslaget, men jeg skal til Slutning gøre en Bemærkning, nemlig den, at kunde Vedtagelsen af dette Lovforslag saa bidrage til, at vi kom bort fra eller i alt Fald fik

en Indskrænkning i de mange Digterunderstøttelser og Understøttelser til Kunstnere og andre, der gives paa Finansloven, vilde jeg anse det for ret heldigt. Men det er ganske vist noget, der ikke ligger for i dette Øjeblik; det vedkommer nærmest Ministeriet og saa Finansudvalget, og jeg skal derfor ikke tale videre derom, men skal blot udtale, at jeg personlig vilde anse det for heldigt, om Vedtagelsen af dette Lovforslag kunde bidrage til at indskrænke de mange Understøttelser, som gives paa Finansloven til Forfattere og Kunstnere.

Matzen: Der er kun et enkelt Udtryk i det foreliggende Lovforslag, som giver mig Anledning til et Par Bemærkninger. Det findes i § 36, hvor der tales om, at „denne Lov kommer til Anvendelse paa alle Værker af danske Undersaatter samt paa Værker af fremmede Undersaatter, der ere udkomne paa dansk Forlag.“ Brugen af Udtrykket „Undersaatter“ er egentlig ikke heldig, fordi dette Ord kan have forskellig Betydning. Efter almindelig dansk Statsrets Ordbrug betegnes herved Personer, som ere bosiddende i Riget, men paa den anden Side forekommer det ogsaa i Betydning af Personer, som have dansk Nationalitet, hvilket er det almindelige. Der er for saa vidt en vis Uklarhed over dette Udtryk, som det vilde være heldigst at undgaa. Da jeg antager, at det her er brugt i Betydning af Personer af dansk Nationalitet i Modsætning til Personer af fremmed Nationalitet, saa vilde det være heldigere, om man havde sagt „Danske“ og „fremmede“ eller „Udlændinge“, saaledes som vi have gjort det i forskellige andre Love, hvor disse Modsætninger forekomme. Men da de brugte Udtryk paa den anden Side dog ogsaa kunne forstaaes i Overensstemmelse dermed, og jeg maa antage, at de ville blive forstaaede saaledes, skal jeg ikke dvæle videre derved, idet jeg kun vil fremsætte disse Bemærkninger som Bidrag til Lovens Forstaaelse paa dette Punkt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Jeg har kun et Par Bemærkninger at gøre i Anledning af de Udtalelser, der ere fremkomne om Lovforslaget.

Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) havde nogen Betænelighed ved Lovforslagets § 36 om, at Overenskomsten med fremmede Lande om Gensidighed paa dette Omraade ikke uden Rigsdagens Samtykke kan afsluttes, for saa vidt den med-